

Selvejende institutioner – et godt supplement!

For mange er en af de mest fremtrædende fordele ved at vælge en selvejende daginstitution den store grad af frihed, der er i f.t. institutionens ledelse, organisation, pædagogik og økonomi.

Mens det i de kommunale institutioner er forvaltningen, der endeligt bestemmer hvordan institutionen skal drives, er det i de selvejende institutioner bestyrelsen og forældrene selv, der – i nært samarbejde med lederen og personalet – tilrettelægger institutionens virke og daglige drift. Det er vigtigt, at holde denne kompetencefordeling for øje.

Selvfølgelig skal en selvejende institution sørge for at driften afvikles inden for den driftsoverenskomst bestyrelsen og ledelsen har aftalt med kommunen, og at den pædagogiske linie i daginstitutionen falder inden for den overordnede pædagogiske målsætning kommunalbestyrelsen har vedtaget på området. Men derudover er det alene op til institutionens bestyrelse – i nært samarbejde med lederen – at tage stilling til hvordan man ønsker at tilrettelægge institutionens virke og drift.

I den selvejende institution er bestyrelsen den øverste myndighed. Det vil sige, at al personale er ansat af bestyrelsen - det er bestyrelsen i institutionen, der har arbejdsgiverkompetencen. Det er også bestyrelsen, der har det endelige juridiske og økonomisk ansvar for institutionen. Dette hænger sammen med at en selvejende institution er en selvstændig juridisk enhed, hvor bestyrelsens funktion er at varetage det formål, der er beskrevet i vedtægterne for institutionen.

Det vil med andre ord sige, at såfremt institutionen overholder driftsoverenskomsten og budgettet og den pædagogiske linie ligger inden for de af kommunalbestyrelsen udstukne rammer, så er der ingen der har mulighed for at blande sig i daginstitutionens dispositioner – hverken de overordnede eller de, som foretages i dagligdagen.

Da det er forældrene selv, der sidder i bestyrelsen i den selvejende institution, har man som forælder direkte indflydelse på eksempelvis:

- hvem der ansættes som leder
- hvilken kostpolitik man skal have i institutionen
- hvilke pædagogiske temaer man skal prioritere i institutionen
- det endelige budgetansvar
- hvilke andre temaer der skal køre i daginstitutionen: mobning, sårbare børn, idræt etc.
- normering og selvstændighed
- hvilken efteruddannelse personalet skal deltage i

Den direkte indflydelse fra både forældre og ansatte kombineret med den frihed de selvejende institutioner har inden for de overordnede rammer, kommunalbestyrelsen har lagt, betyder også at de selvejende institutioner kan fungere som en supplement til de kommunale institutioner og nogle gange pege på andre veje for opgaveløsningen. På denne måde kan de selvejende institutioner være med til både at udvikle området og til at sikre en mangfoldighed af institutioner.

Den selvejende institutions penge er bundet af sit formål - derfor kan der ikke tages penge ud af institutionens midler til en ejer, værende en person eller en organisation. Den økonomiske og juridiske struktur er lidt ligesom i en fond; det er institutionen og det formål der står skrevet i vedtægterne, der ejer institutionen – deraf navnet selvejende institution.